

3. Wie is Jezus?



DOELSTELLINGEN

- De kinderen leren dat Jezus verschillende namen heeft gekregen in het christelijk geloof.
- De kinderen kunnen vijf van deze namen van Jezus noemen.
- De kinderen leren dat de verschillende namen van Jezus allemaal gelijkwaardig zijn en dat alle namen iets van Jezus laten zien wat belangrijk is voor mensen.
- De kinderen kunnen Jezus zelf een naam geven en uitleggen wat deze naam over Jezus zegt.

(THEOLOGISCHE) ACHTERGRONDINFORMATIE

Deze bijeenkomst gaat over Jezus als 'Zoon van God', de tweede persoon in de Drie-eenheid. Voor christenen is Jezus de directe weg tot God geworden. Door Jezus is het tussen God en de mensen weer goed gekomen. Het gaat in deze bijeenkomst vooral over hoe er in Jezus' tijd tegen Hem werd aangekeken en over hoe men nu tegen Hem aankijkt. Net als God heeft ook Jezus vele namen gekregen: aanduidingen die allemaal iets zeggen over de betekenis van Zijn leven, sterven en opstaan. De kinderen gaan verschillende van deze namen van Jezus verkennen. Zo maken zij op een toegankelijke manier kennis met de betekenis van Jezus voor mensen.

De betekenis van Jezus voor mensen vormt één geheel. Toch wordt er wel een onderscheid gemaakt tussen het leven en werken van Jezus en de plaats die Jezus heeft gekregen als tweede persoon in de Drie-eenheid. Als het over het leven van Jezus gaat, spreekt men wel van 'Jezus van Nazaret'. Deze naam geeft iets weer van de menselijkheid van Jezus, die ook gewoon ergens vandaan kwam (geboren in Betlehem en opgegroeid in Nazaret) en een vader en een moeder had. Deze zelfde Jezus wordt echter ook 'Jezus Christus' genoemd. Dat is meer een titel dan een naam: Jezus is de Gezalfde, de Messias, de Redder, de mens naar Gods hart – zélf goddelijk. Deze Jezus kennen we vooral uit geloofsbelijdenissen en andere belangrijke geschriften uit de traditie van de kerk, maar natuurlijk ook uit de Bijbel zelf. Beide namen drukken iets uit van wie Jezus is: als Zoon van God is Hij de mens die is zoals God het heeft bedoeld. In Hem laat God zien wie Hij is voor mensen. Door het leven, de dood en de opstanding van Jezus heeft God laten zien dat de dood niet het laatste woord heeft en dat Hij verder wil met mensen – ondanks dat zij vaak leven zoals Hij het niet heeft bedoeld.

Jezus krijgt al in de Bijbel een duidelijke plaats in de geschiedenis van Israël en de wereldgeschiedenis. Hij krijgt de naam 'Zoon van David'. David was Gods geliefde koning van (het toen nog ongedeelde) Israël. Door Jezus wordt dit koningschap van Israël hersteld en voltooid. Jezus wordt daarom ook 'Jezus Christus' genoemd: Jezus de Gezalfde. Evenals de koningen van Israël is Jezus een gezalfde. Hij is dé Gezalfde: de Messias waarop de joden zo lang hebben gewacht. Maar Jezus is meer. Hij is er ook voor niet-joden. Jezus is 'Heer' voor iedereen. Deze aanduiding is de vertaling van het Griekse woord *kyrios* dat in het Nieuwe Testament wordt gebruikt. Dat woord werd ook gebruikt om de goddelijke status van de Romeinse keizer aan te duiden. Voor christenen was alleen Jezus *kyrios*, 'Heer'. Christenen die dit hardop durfden te belijden, tekenden daarmee vaak hun eigen doodvonnis, want deze belijdenis werd in het Romeinse Rijk niet getolereerd.

Voor christenen van nu is Jezus de Christus, de Zoon van David, de Zoon van God en 'Heer'. In Jezus' tijd was dit echter nog lang niet zo duidelijk. In Matteüs 16: 13-16 vraagt Jezus aan Zijn leerlingen hoe de mensen over Hem praten, welke 'namen' ze Hem geven. Dat blijkt onderwerp van discussie – ook voor Jezus' leerlingen, zoals op andere plaatsen in de evangeliën te lezen is. Eigenlijk gaat dit gesprek door tot de op de dag van vandaag, binnen en buiten de kerk.



VOORBEREIDING

Persoonlijke voorbereiding

Neem de achtergrondinformatie bij dit programma goed door. Daarnaast is het wenselijk om je persoonlijk voor te bereiden op deze bijeenkomst. Zo word je zelf ook 'materiaal' voor de bijeenkomst met de kinderen. Hiervoor kun je de volgende vragen gebruiken:

- Lees Matteüs 16: 13-16. Het gesprek over wie Jezus is, is van alle tijden. Wie is Jezus voor jou? Welke 'naam' geef je Hem het liefst?
- Welke naam van Jezus spreekt je het meest aan: Zoon van David, Zoon van God, Jezus van Nazareth, Jezus Christus of Heer? Waarom?
- Hoe keek je als kind tegen Jezus aan? Is dat nu anders? Zo ja, hoe? Wat zou je met de kinderen kunnen en willen delen over jouw beeld van en relatie met Jezus? Maak ook een kleine collage over Jezus (werkblad 3.1).

Praktische voorbereiding

Geef de kinderen zo mogelijk een kopie van werkblad 3.1 mee vóór de bijeenkomst. Op het werkblad kunnen ze een kleine collage maken met woorden en beelden over Jezus. De opdracht staat op het werkblad. De collage zal worden besproken tijdens de bijeenkomst, dus geef duidelijk aan dat de kinderen het werkblad dan weer moeten meebrengen

Het is echter ook mogelijk om een vervangende opdracht te doen in plaats van werkblad 3.1 (zie *Verkenning*).

Neem de vijf witte enveloppen en doe in iedere envelop de letters van een van de vijf namen van Jezus (zie *BENODIGDHEDEN*). Doe hetzelfde met de vijf bruine enveloppen. Verstop de enveloppen met de letters van tevoren in de catecheseruimte.

Neem de flap-over en schrijf van tevoren de volgende tekst op. Zet de flap-over daarna uit het zicht in de catecheseruimte.

- Jezus nav retzaNa
- Jezus, nooZ nav divaD.
- Jezus tusChris
- Jezus ed reHe
- Jezus, nooZ nav doG

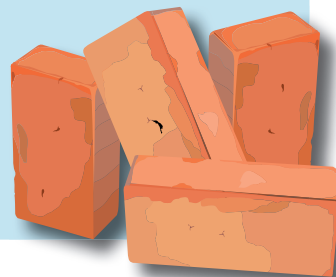
BENODIGDHEDEN

Vooraf

Hieronder vind je een opsomming van alles wat je nodig hebt voor deze bijeenkomst. Zorg ervoor dat je ruim voor het begin van de bijeenkomst klaar bent met alle voorbereidingen. Zo heb je alle tijd om aandacht te besteden aan de kinderen wanneer zij binnenkomen.

Benodigheden

- Een grote kaars en iets om deze mee aan te steken;
- Een waxinelichtje voor alle kinderen;
- Kopieën van werkblad 3.1 voor alle kinderen (mogelijk van tevoren meegegeven, zie *VOORBEREIDING*);
- Flap-over met stiften (alleen als je werkblad 3.1 niet van tevoren meegeeft);
- Vijf witte en vijf bruine enveloppen;
- Twee kopieën van werkblad 3.2 (knip de letters vast uit);
- Pennen en papier.



PROGRAMMA



5 minuten

Opening

Heet de kinderen van harte welkom. Laat hen in een kring om de tafel gaan zitten. Zet de grote kaars op tafel en geef ieder kind een waxinelichtje. Steek de grote kaars aan. Vertel dat veel christenen op zondag in de kerkdienst een (paas)kaars aansteken om te laten zien dat zij geloven dat Jezus, de Zoon van God, ook aanwezig wil zijn. Hij is erbij. Dat geldt ook voor deze bijeenkomst. Vraag de kinderen om hun waxinelichtjes aan te steken aan de grote kaars en deze bij de grote kaars te zetten. Vraag de kinderen dan om even stil te zijn.

Je zou na het moment van stilte kunnen vertellen dat het aansteken van een kaars teruggaat op een heel oud christelijk gebruik. De eerste christenen staken 's morgens en 's avonds al een kaars aan om te laten zien dat het licht sterker is dan de duisternis. Je ziet vooral hoe sterk het licht is, als je een kaars aansteekt in een ruimte die helemaal donker is. Zo sterk als dat licht is Jezus ook, geloofden de eerste christenen. En wij geloven dat nog steeds. Laat de kinderen hun waxinelichtjes voorzichtig uitblazen. Laat de grote kaars zo mogelijk branden en zet deze op een veilige plaats.



10 minuten

Verkenning

Als je werkblad 3.1 van tevoren aan de kinderen had meegegeven (zie VOORBEREIDING), vraag hun dan om de collage er even bij te pakken. Laat ieder kind iets zeggen over één element van zijn of haar collage. Zeg ook iets over je eigen collage. Houd het kort: het gaat hier slechts om een eerste kennismaking met het thema.

Had je werkblad 3.1 niet van tevoren uitgedeeld, laat dan de kinderen om de beurt iets zeggen over Jezus. Wat weten ze van Hem? Ze moeten steeds één ding zeggen, waarbij ze niet meer dan vijf woorden mogen gebruiken. Schrijf alles op de flap-over (let daarbij op dat de kinderen de namen van Jezus nog niet zien). Kinderen die niets meer weten, vallen af. Wie van de kinderen houdt dit het langste vol? Vertel de kinderen na afloop dat ze in deze bijeenkomst gaan ontdekken wie Jezus is – en dan vooral met behulp van de namen die Jezus tijdens en na Zijn leven heeft gekregen.



25 minuten

Verdieping

Verdeel de groep in twee kleinere groepen. Vertel de kinderen dat Jezus tijdens en na Zijn leven verschillende namen heeft gekregen en dat die namen allemaal iets zeggen over wie Jezus is en over hoe mensen tegen Jezus hebben aangekeken. Geef aan dat je in de catecheseruimte vijf witte en vijf bruine enveloppen hebt verstopt, met daarin vijf van de namen van Jezus. In iedere envelop zitten losse letters die samen één naam vormen. Het ene groepje gaat op zoek naar de witte enveloppen, en het andere groepje gaat op zoek naar de bruine enveloppen. Welk groepje krijgt de letters van de vijf namen als eerste in goede volgorde?

Haal de flap-over tevoorschijn als de kinderen aan het zoeken zijn. Wijs hen op de tekst die je er van tevoren op had geschreven en geef aan dat het een hulpmiddel is om de letters uit de enveloppen in de goede volgorde te leggen.

Vraag na afloop aan de kinderen of ze weten wat de vijf namen betekenen. Leg het verschil tussen de vijf namen uit (eventueel met behulp van de ACHTERGRONDINFORMATIE). Doe dat in de volgende volgorde.

- Jezus van Nazaret. Deze naam laat zien dat Jezus net als wij gewoon een mens was die twee ouders had en in een bepaalde plaats is opgegroeid: in Nazaret. Het lijkt een beetje op een naam als Jan van Goes of Jantine van Linschoten.
- Jezus, Zoon van David. Deze naam laat zien dat Jezus uit de familie van koning David stamde. David was de belangrijkste en meest geliefde koning van Israël.
- Jezus Christus. 'Christus' betekent 'Gezalfde'. In Israël werden koningen gezalfd wanneer ze koning werden. Daarmee liet men zien dat God zélf hen had aangesteld tot koning. Jezus was ook zo iemand. Hij was zeg maar de laatste Gezalfde, op wie de Israëlieten al zo lang hadden gewacht om hen te bevrijden.
- Jezus de Heer. Met deze naam willen mensen laten zien dat ze alleen willen leven voor Jezus en voor niemand anders. Zó belangrijk vinden ze Zijn boodschap. In de tijd van Jezus was het heel gevaarlijk om deze naam te gebruiken, want de Romeinse keizer liet zich ook 'Heer' noemen en die stond niet toe dat anderen ook zo werden aangesproken.
- Jezus, Zoon van God. Deze naam laat zien dat Jezus niet alleen mens was, maar zelf ook God, zoals christenen geloven. Hij was de Zoon van God: precies zoals wij, maar ook precies zoals God. Als je naar Jezus kijkt, kun je dus iets zien van God en van Zijn liefde voor mensen.

Als de kinderen van tevoren een collage hadden gemaakt, probeer hier dan steeds bij aan te haken. Waarschijnlijk zijn deze vijf namen van Jezus ook terug te vinden in elementen van hun collages.



15 minuten

Verwerking

Deel papier en pennen uit. Vraag de kinderen welke naam of namen zij aan Jezus zouden willen geven. Wat vinden zij belangrijk om over Jezus te zeggen? Laat hen maximaal drie namen of woorden opschrijven. Geef aan dat ze bestaande namen of woorden mogen gebruiken, maar ook iets wat ze zelf hebben bedacht. Wijs de kinderen op wat ze al hebben verzameld in hun collages (of op hun uitspraken die je bij de *Verkenning* hebt genoteerd op de flap-over). Geef hun een paar minuten de tijd en deel daarna met elkaar wat er is opgeschreven. Laat de kinderen ook delen in jouw namen of woorden voor Jezus. Vraag de kinderen steeds waarom ze vinden dat hun namen of woorden iets belangrijks zeggen over Jezus. Gaat Jezus door al die verschillende namen ook meer leven?

Geef aan dat de verschillende namen die Jezus heeft gekregen allemaal gelijkwaardig zijn. De ene is niet beter dan de andere. Iedere naam zegt iets belangrijks over Jezus. Het is belangrijk dat mensen daarover blijven praten met elkaar, dat ze elkaar uitleggen wat ze bedoelen (zoals dat gebeurt in de kerk).



5 minuten

Afsluiting

Laat de kinderen nu één naam van Jezus omcirkelen op hun blad: de naam die ze voor zichzelf het belangrijkste vinden. Zet ondertussen de grote kaars op tafel (en steek die zo nodig opnieuw aan). Laat de kinderen dan om de beurt hun naam van Jezus noemen. Doe zelf ook mee. Vraag één van de kinderen om de kaars uit te blazen als iedereen is geweest.

Bedank de kinderen voor hun aanwezigheid en hun inzet. Moedig hen nog eens aan om aan hun ouders of verzorgers te vragen hoeveel namen van Jezus zij eigenlijk kennen en welke van die namen zij de belangrijkste of de mooiste vinden. Tot de volgende keer!

BIJLAGEN

1. Werkblad 3.1 – Collage van Jezus
2. Werkblad 3.2 – Namen van Jezus